

T.C.
İstanbul Aydın Üniversitesi

KÜNYE:

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

Doç. Dr. Mustafa AYDIN

İstanbul Aydın Üniversitesi Mütevelli Heyet
Başkanı

Prof. Dr. Yedigir İZMİRLİ

İstanbul Aydın Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Zafer ASLAN

İstanbul Aydın Üniversitesi Rektör Yardımcısı
İstanbul Aydın Üniversitesi Araştırma Merkezleri
Koordinatörü

Prof. Dr. Mehmet Fatih ALTAN

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdürü

Doç. Dr. Sepanta NAİMİ

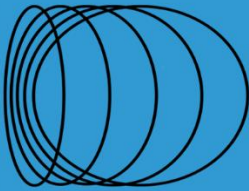
Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Müdür Yardımcısı

Serhat YILMAZ

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
Proje Koordinasyon Uzmanı

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Aylık e - Bülten

İSTANBUL AYDIN
ÜNİVERSİTESİ
AFAM
AFET EĞİTİM, UYGULAMA
ve ARAŞTIRMA MERKEZİ

Temmuz 2020

Sayı: 37

Yayına Hazırlayan
Serhat YILMAZ

Üniversitemizi Afet ve Acil Durum Planlama Çalışmaları Başladı

İstanbul Aydın Üniversitesi Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi olarak üniversitelerin afetlere hazırlığında rehber olabilecek bir Afet ve Acil Durum Planlama çalışma şablonu hazırladık. Hazırlanan plan şablonu Üniversitemizin 09 Temmuz 2020 tarihinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurul Toplantısı gündemlerinden biri olan afete hazırlık çalışmalarının tamamlanması gerekliliği doğrultusunda alınan karar sonucunda hazırlanmıştır.

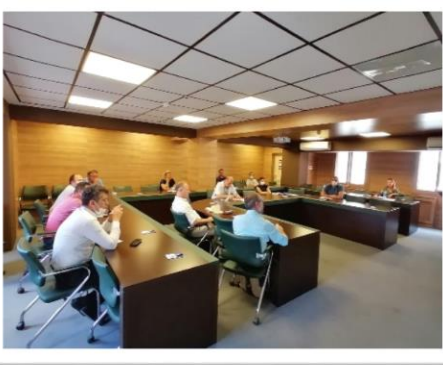
Türkiye’de üniversitelerin afetlere yönelik çalışmaları 18/12/2013 tarih ve 28855 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği” ile tanımlanmaktadır. Yönetmeliğin 28. Maddesinin 11. Bendi ile;

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı;

- Afet öncesi her üniversitenin ve bağlı birimlerinin afet ve acil durum planları yapmasını sağlamaktan, üniversitelerde afet gönüllüsü gençler yetiştirmek üzere çalışmalar yapmaktan,
- Afet sırasında; üniversite yurtlarında barınan ve üniversitelerde eğitimde olan öğrencilerin tahliyesinden, tahliye edilen öğrencilerin sağlık, beslenme, barınma gibi ihtiyaçlarının diğer hizmet grupları tarafından karşılanmasını sağlamaktan,
- Afet sonrasında ise ivedilikle eğitim ve öğretim hizmetlerinin sürekliliğini sağlamaktan

Sorumlu olarak nitelendirilmektedir.

AFAM olarak yaptığımız planlama çalışmasını hem Türkiye Afet Müdahale Planına entegre bir yapıda hem de diğer üniversitelerin de kullanabileceği bir master şablon olarak tasarladık. Planlama çalışmalarının devam eden sürecinde planda görevli personelin atanması ve eğitimleri ile hazırlanan planın düzenli olarak tatbik edilmesi çalışmaları yer almaktadır.

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

2021-2022

AFET VE ACİL DURUM PLANI

Bu planlama çalışması İstanbul Aydın Üniversitesi Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından hazırlanmıştır. Tüm hakları saklıdır. Bu planın hiçbir bölümü İstanbul Aydın Üniversitesi Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne yazılı izin alınmadan elektronik, dijital veya mekanik yollarla çoğaltılamaz.

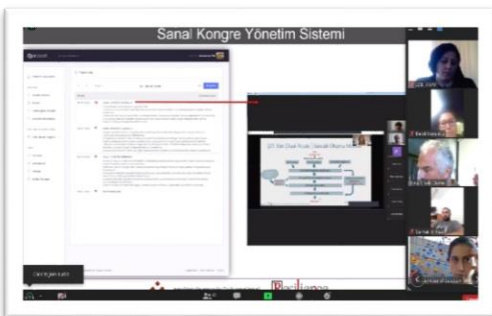
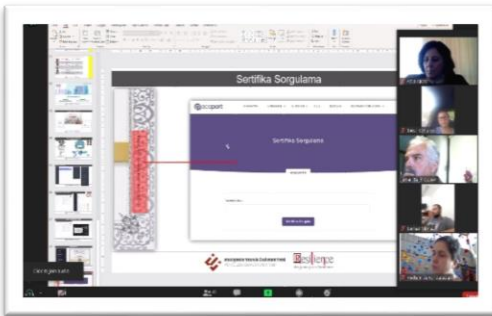
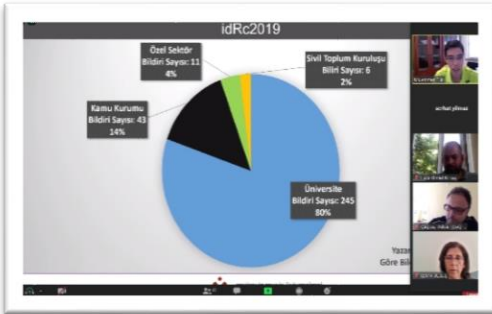
Dirençlilik Kongresi

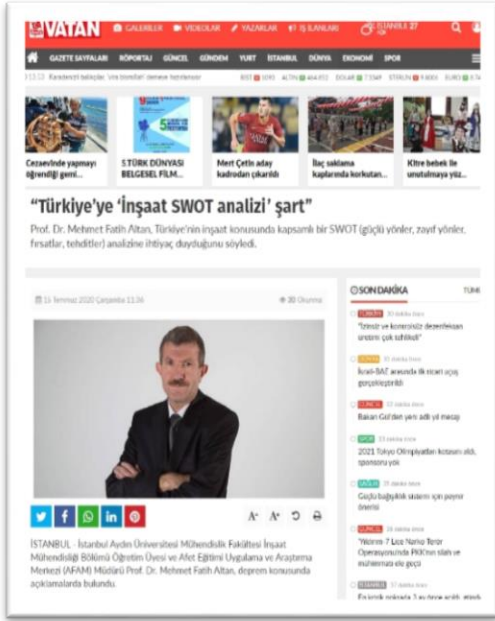
13 – 15 Ekim 2020 tarihinde Uluslararası Afet ve Dirençlilik Kongresi düzenlenecektir.

Eskişehir Teknik Üniversitesi ev sahipliğinde sanal olarak gerçekleştirilecek kongreye afetler alanında çalışmalar gerçekleştiren birçok akademisyen ve kurum kuruluş katılacaktır.

2020 yılının temasının “*Metropolitan Kentlerin Dirençliliği*” olarak belirlendiği bu önemli kongrede AFAM olarak hem Düzenleme Kurulunda hem de Afet Risk İletişimi Bilimsel Konu Başkanı üstlendik.

Kongrenin ilk Yönetim Kurulu Toplantısı 24 Temmuz 2020 tarihinde gerçekleştirildi. Kongreye bildiri ile katılmak isteyen araştırmacıların 15 Eylül 2020 tarihine kadar bildiri özetlerini <http://www.idrcongress.org/ozet-gonderimi> adresine göndermeleri gerekmektedir.

Haberin Kaynağı:

<https://www.oncevatan.com.tr/ekonomi/turkiye-ye-insaat-swot-analizi-sart-h155468.html>

AFAM Basın Yansımaları

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi olarak gündeme yönelik değerlendirmelerimiz gerek ulusal gerekse de yerel basın kuruluşları tarafından yakından takip edilmektedir.

Temmuz 2020 dönemi AFAM olarak basında yer alan haberlerimizin tam metinlerine görsellerin altında bulunan linklere tıklayarak erişebilirsiniz.

Haberin Kaynağı:

<https://www.ahaber.com.tr/qndem/2020/07/15/uzmanlarda-n-deprem-uyarisi-turkiye-ye-insaat-swot-analizi-sart?paqina=2>

Haberin Kaynağı:

<https://www.takvim.com.tr/qucel/2020/07/15/prof-esorden-deprem-uyarisi-turkiye-ye-insaat-swot-analizi-sart/1>

Haberin Kaynağı:

<https://www.sondakika.com/haber/haber-turkiye-ye-insaat-swot-analizi-sart-13421136/>

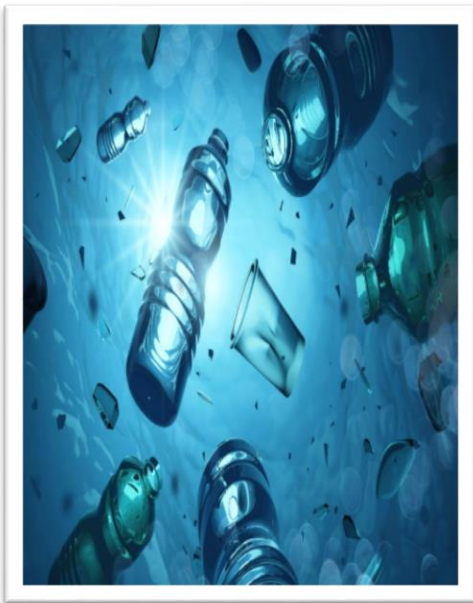

Türkiye'de Afet Yönetimi Yaklaşımlarında Temel Problemler

İstanbul Aydın Üniversitesi Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (AFAM) olarak ülkemizde afet ve acil durumlara neden olabilecek olaylara karşı toplumsal kapasitemizin geliştirilmesi için birçok çalışmayı eş zamanlı olarak uygulamaktayız. Bu çalışmalar esnasında, aslında toplum olarak afetlere karşı kırılğan bir yapıda olmamızın da temelini oluşturan sorunları da gözlemleme fırsatımız olmaktadır. Karşılaştığımız bu problemlerin çözümü için bu alanda çalışan tüm paydaşlarımızın sahada edindikleri tecrübelerden faydalanabilmek amacıyla düzenli olarak çıkaracağımız e-bültenimiz içerisinde “Türkiye'de Afet Yönetimi Yaklaşımlarında Temel Problemler” bölümünü oluşturduk. Bu bölüm içerisinde farklı bir sorunun ve çözüm önerilerini değerlendireceğiz. “Türkiye'de Afet Yönetimi Yaklaşımlarında Temel Problemler” başlığı altında yayınladığımız yazı dizisinin bu bölümünde plastik atıkların özellikle de mikro plastiklerin doğayı ve bizi nasıl etkilediğini değerlendireceğiz.

Mikroplastik nedir? Mikroplastığın zararları nelerdir?

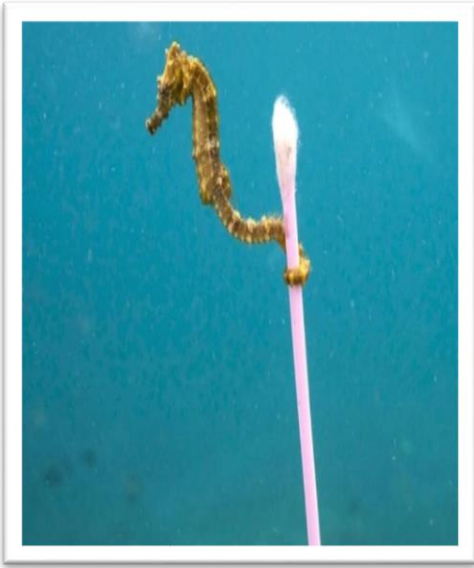
En sade tanımı ile 5milimetreden küçük 1 makrometreden büyük olan plastik parçacıklarına mikroplastik denilmektedir. Bu plastikler iki farklı sınıfta ele alınmaktadır. Bu sınıflandırmadan birincisini günümüzde kozmetik, tekstil ürünlerinde bolca kullanılan ve 5 milimetreden küçük 1 makrometreden büyük olarak üretilenler oluşturmaktadır. İkinci sınıfta yer alanlar ise çeşitli plastik malzemelerden koparak 5 milimetreden daha küçük boyuta kadar aşınan plastik partikülleridir. Bu alanda yapılan araştırmalar bizlere denizlerdeki her seviyedeki organizmaların ve karada yaşayan birçok organizmanın mikroplastığe maruz kaldığını göstermektedir. Deniz canlılarının mikroplastikleri plastik atıkların deniz ve okyanuslara karışması sonucu besinlerle aldığı bilinmektedir. Kara canlılarının ise mikroplastiklere işlenmiş atık sularla, mikroplastik içeren gübrelerin kullanımı ile ya da açık havada bulunan plastiklerin bozulması ile maruz kaldığı bilinmektedir. Üstelik bu mikroplastiklerin doğada serbest dolaşımı başladığında yüzlerce yıl bu dolaşım bozulmadan devam etmektedir. Bu durumda mikroplastiklerin insanlarda da görülmesi olağan bir sonuçtur. Zararları açısından değerlendirildiğinde mikroplastiklerin gerek kara gerekse de deniz canlılığı açısından çeşitli riskler taşımaktadır.

Görselin Kaynağı:

<https://www.hurriyet.com.tr/teknoloji/atlas-okyanusunda-21-milyon-ton-mikroplastik-atik-bulunuyor-olabilir-41590473>

AFET EĞİTİM UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

Görselin Kaynağı: <https://www.vervansintv.com/2050-yilinda-denizlerde-baliklardan-cok-mikroplastik-olacak>

Görselin Kaynağı: <https://www.denizbulten.com/haber-deniz-tabaninda-gorulmus-en-buyuk-mikroplastik-viginini-kesfedildi-30801.html>

Bu alanda yapılan araştırmalar mikroplastiklere organoklu pesitistler, kalıcı organik kirleticiler, hormon bozucular, toksik organik kimyasallar ve ağır metallerin tutunabileceği görülmekte ve bunların tamamı bir organizma içerisinde belirli bir doyuma ulaştığında o organizmaya zarar verebilmektedir. Ayrıca bu verilerle birlikte mikroplastiklerin yaşamın her alanında görülmesine karşın canlılar üzerindeki etkilerine yönelik yeterli araştırmanın bulunmaması da ayrıca ele alınması gereken bir konu olarak görülmelidir. Tüm çevre sorunlarında olduğu gibi mikroplastik kaynaklı çevre sorunlarının da çözümü benzerlik göstermektedir. Teorik olarak yapılacaklar için merkezi ve yerel yönetimlerin, medyanın, sivil toplum kuruluşlarının, üniversitelerin, özel sektörün ve bireylerin rol ve sorumlulukları bulunmaktadır. Uygulamada ise sorunun çözümü için öncelikle doğaya daha fazla mikroplastığın karışması engellenmelidir. Bunun için de mikroplastik içeren ürünlerin üretimine yönelik kısıtlamalar getirilmesi gerekmektedir. Diğer yandan mevcut plastiklerin imha süreçleri de planlanmalı ve doğaya serbest kalmaları engellenmelidir. Bu adımlar için yasal çalışmalara ihtiyaç duyulacaktır. Sorunun çözümüne yönelik atılacak bir diğer adım da toplumsal bilincin artırılmasıdır. Evsel atıkların sınıflandırılarak (kağıt, plastik, cam, metal, vb.) atılması, belediyelerin atık yönetimini buna göre planlaması ve altyapılarını bu doğrultuda geliştirmeleri gerekmektedir. Tüketim alışkanlıklarında plastik içeren ürünlerin tercih edilmemesi yine toplumsal olarak sergilenmesi gereken bir davranıştır. Belki burada yine yasal olarak bir çalışma gerçekleştirilecek ürünlerin üzerinde ne kadar plastik içerdiği yazılması sağlanabilir. Mikroplastiklerin tanımını yaparken iki farklı sınıflandırmadan bahsedilmişti. Otomobil lastikleri bu sınıflandırmalardan ikincisi içerisinde yer almaktadır. Yani plastik esaslı bir üründen kopan parçaların aşınarak 5 milimetreden küçük bir boyuta ulaşması ile oluşan bir sınıflandırma. Dünya üzerindeki otomobil ve benzeri karayolu araçları sayısı düşünüldüğünde mikroplastik sorununda otomobil lastiklerinin önemli bir etkisi olduğu kabul edilebilir. Ancak bugün hayatın her alanında kullandığımız ürünlerin büyük çoğunluğu plastik içermektedir. Üstelik son 200 yıllık süre içerisinde bu ürünleri her geçen gün artarak kullandık. Bu nedenle otomobil lastiklerini sadece çevre kirliliğine kaynak göstermek doğru olmayabilir. Yani sorunu bir bütün olarak ele almak gerekiyor. Sorun da plastik kaynaklı çevre kirliliği ve bu kirliliğin canlılık üzerindeki olumsuz etkileri. Çözüm için sorunu oluşturan unsurlar parçalar halinde değerlendirilebilir ancak tüm sorunu bir parçaya yüklemek maalesef gerçek çözüme ulaşılmasını engelleyecektir.

Serhat YILMAZ

Afet Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Koordinatörü